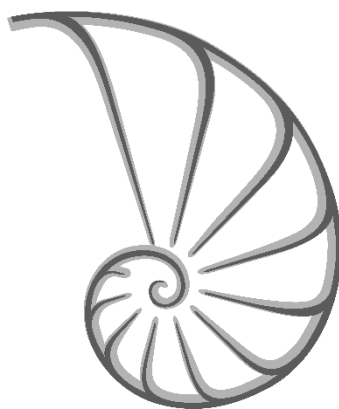

PROKON

IRODAPÁLYÁZAT

A PROKON TÁRASÁG ÁLTAL BENYÚJTOTT
IRODAPÁLYÁZAT

2016/17 ősz

2016. szeptember 13.

IRODAPÁLYÁZAT

A PROKON TÁRSASÁG ÁLTAL BENYÚJTOTT IRODAPÁLYÁZAT

PÁLYÁZATI ÖSSZEFOGLALÓ

SZERVEZET ALAPÍTÁSA: 2014. 04. 20.

TAGSÁG LÉTSZÁMA: 20 + 3 (TISZTELETBELI „ÖREG” TAG) MELLÉKLETEK:

ESEMÉNYIGAZOLÁS, TAGLISTA (adatvédelmi okokból nyilvános példányból törölve),
ELEMZÉSEK

Tisztelt Bíráló Bizottság!

Kérem, engedjék meg, hogy röviden bemutatnassuk pályázatunkat.

A Prokon egy olyan társaság, amelyik nem csak jól körül határolható és határozott célok mentén jött létre, hanem immáron két és fél éve így is működik. A Prokont annak tagjai nem kizárólag egy közösségi szabadidőeltöltési formának gondolják, hanem épülni és építeni akarnak a szervezet segítségével. Munkánk közé tartozik oktató tevékenység, gyakorlati, kutatási és szellemi teendők, valamint kulturális rendezvények, programok szervezése is.

Barry Cooper és Charles R. Embry közös szerkesztésében jelent meg 2005-ben a „Philosophy, Literature and Politics” című mű, amelynek egyik fejezete azt mutatja be: mennyire paradox, hogy ha megválasztják az amerikai elnököt, és az bemegy első napján az Ovális Irodába, legfőbb gondjai hirtelen nem a GDP, a közel-keleti harcok vagy éppen a demokratarepublikánus viták témái közül kerülnek ki, hanem sokkal inkább azt kell felfedeznie, hol is van az asztal, amely mögött meg fogja hozni az erre vonatkozó döntéseket, hol van egy jegyzetömb, merre talál egy tollat, amellyel majd a legfontosabb kinevezéseket és szerződéseket fogja aláírni. Csak úgy lehet elkezdeni a munkát, ha adottak hozzá a feltételek, ha van egy hely, ami erre van fenntartva.

A Prokon az elmúlt években is teljes erőbedobással végezte munkáját, alkalomról alkalomra keresve azt a helyiséget, ahol a tagok, szervezők átbeszélhetik a problémákat, döntéseket hozhatnak. Úgy gondoljuk, munkánk hatékonyságát, gördülékenységét, annak még nagyobb közönség számára való láthatóvá tételét mérhetetlen módon elősegíteni az, ha lenne egy hely, egy iroda, amelyben a szervezet otthonra és egyben munkahelyre lelhetne.

OKTATÓI TEVÉKENYSÉG

A Prokon alapítói egyetértettek abban, hogy megéri energiát fektetni a középfokú oktatást kiegészítő önkéntes munkába. Kidolgoztunk egy többlépcsős tantervet, mely számos, a mindennapokban is fontos téma köré rendeződik. A középfokú oktatási intézmények igazgatóinak és osztályfőnökeinek lehetőségük van kiválasztani a számukra fontosnak tartott tanórákat

Oktatói tevékenységünket a 2014 őszén kezdtük meg a budapesti Szent László Gimnáziumban. A kezdeti négy órás előadássorozatunkat sikeresen tudtuk bővíteni, így a

2014/15-ös tanév tavaszi szemeszterében a Szent László Gimnázium mellett, a Vörösmarty Mihály Gimnáziumban, a Kerék Általános Iskola és Gimnáziumban és az Európa 2000 Turisztika-Vendéglátó, Film és Kommunikációs Középiskolában oktattunk. Ezzel egyidőben kurzust indítottunk "Bevezetés a politikatudományba" címmel a Korányi Frigyes Szakkollégiumban, amely során lehetősége nyílt az orvostanhallgatóknak megismerkedni a politológia legalapvetőbb kérdéseivel és iskoláival.

Dr. Pesti Sándor Intézetigazgató Úrnak köszönhetően sikerült tovább bővíteni az általunk látogatott iskolák körét. Ennek fejében a 2015/16-os tanévben már tanítottunk az ELTE Trefort Ágoston Gyakorló Gimnáziumban, a Kerék Általános Iskola és Gimnáziumban, a Karinthy Frigyes Gimnáziumban és a Berzsenyi Dániel Gimnáziumban.

Az idei tanévben is folytatódnak az oktatási munkálatok. Az újpesti Könyves Kálmán Gimnázium három osztályában, összesen harminc tanóra megtartására vár minket, míg a Karinthy Frigyes Gimnáziumban egy közel 110 fős csoportnak adódik lehetőségünk egész éves foglalkozást nyújtani. A tárgyalások jelenleg is folyamatban vannak az említett intézményeken felüli iskolákkal. Ebben a félévben összességében megközelítőleg 200 diákhoz jutunk el csak az oktatási tevékenységünknek köszönhetően.

GYAKORLATI ÉS SZELLEMI TEVÉKENYSÉG

Tekintettel arra, hogy szervezetünk megalakításának komoly indoka volt az önképzés fontosságába vetett hit, szervezetünk 2014 óta rendez belső képzéseket és végez oktatáson felüli

gyakorlati tevékenységeket. Belső képzéseinken óraadóként részt vett már többek között Boda Zsolt, Fodor Csaba, Hajdú András, Farkas Anikó, Ganter Tamás, Tóth Csaba, Gömbicz Nándor és Sullivan Ferenc. A belső képzéseink mellett nyílt rendezvényeinkkel is igyekszünk érdekesebbé tenni az egyetemi szakmai életet. Idén szeptember 15-én rendezzük meg harmadik nyílt napunkat, melynek keretében a résztvevők megismerkedhetnek szervezetünkkel és szakmai rendezvényeken is részt vehetnek. Az eseményt minden évben a Politikatudományi Intézet vezetője, Dr. Pesti Sándor nyitja meg köszöntő beszédével. Nyílt eseményen igyekezzük bemutatni kutatási eredményeinket is, melyet kiegészítünk a témában jártas szakemberek meghívásával.

Meghívott vendégeink mellett ügyeltünk arra, hogy a felsőbb éves tagjaink is átadhassák tapasztalataikat a fiatalabb társaiknak. Ennek értelmében minden pénteken megtartjuk „Heti Aktuális” című programunkat, melynek keretében átbeszéljük a hét legfontosabb politikai és közéleti híreit. Az alkalmon igyekszünk különböző elemzési logikát elsajátítani, melyek elengedhetetlenek egy politológus számára. A Heti Aktuális mellett fontos és tanulságos belső képzésnek minősült a kommunikációs tréning és a disputálás is.

Az elméleti oktatáson felül számos kvantitatív és kvalitatív elemzést készítünk, melyek nagy része megtalálható a pályázat mellékletében. Az elmúlt időszakban megkérdeztük az ELTE ÁJK hallgatóit a Hallgatói Önkormányzat működéséről, a halálbüntetés megítéléséről, a vasárnapi boltzár visszavonásáról és az október másodikai népszavazás témáját szolgáló migrációról. Eredményeinket publikáltuk, így az egyetem polgárjai is megtekinthették. Gyakorta készítünk kvalitatív-, és gyorselemzéseket. Gyorselemzéseinket és véleménycikkeinket az idén nyáron indított önálló webes felületünkön hozzuk nyilvánosságra, a www.metszet.info oldalon, melyhez Facebook oldal is társul. Kutatásainkkal és elemzéseinkkel több száz kari hallgatót elérünk, és reményeink szerint segítjük a közügyek irányába folytatott diskurzus kibontakozását.

A Prokon tagjai szakmai fejlődését szolgálják a 2016 őszi szemeszterében induló gyakornoki programok, melyeknek alapját a Nézőpont Intézettel és a Magyar Demokrata hetilappal kötött megállapodások képezik. A gyakornoki programok mellett lehetőséget kaptunk arra a Civil Rádió FM98-tól, hogy kipróbálhassuk magunkat elemzőként. Hétfőn, szerdán és csütörtökön elemzőként veszünk részt a reggeli és délutáni élő rádióadásukban.

KULTURÁLIS ÉS KÖZÖSSÉGI TEVÉKENYSÉG

A Prokonban működő kulturális csoportot a Műpával kötött 2015. februári megállapodás hívta életre, azonban 2016 óta attól függetlenül működik, és egyszerre felel kulturális és közösségi események megszervezéséért, valamint a jótékonyági tevékenységeink lebonyolításáért.

Jótékonyági tevékenységünk keretében 2014 decemberében a Mikulásgyárnak rendeztünk gyűjtést, majd 2015-ben egy budapesti református egyházközösség számára ajánlottunk fel egy közösen összeadott összeget.

Szemeszterenként átlagosan tizenhét eseményt szervez a Társaság, beleértve a szakmai és a hivatalos csapatépítési tevékenységeket. A legfőbb közösségi tevékenységeink közé a Prokon Táborok tartoznak, melynek keretében bográcsozást és sportdélutánt szervezünk. Kulturális és csapatépítő eseményként tekintünk a filmklubokra is. Ezeket egyelőre zártkörűen próba jelleggel tartottuk, de terveink szerint kinyitjuk az eseményt a jövőben. Az őszi programok már szervezés alatt vannak.

A Prokon részt vesz az egyetemi közösségi körforgásban. Ennek jeleként idén és tavaly is részt vettünk az Orientációs Napokon. Jó viszonyt ápolunk továbbá a legrelevánsabb egyetemi szervezetekkel, így meghívást szoktunk kapni az általuk rendezett eseményekre is.

IRODA MINT SZAKMAI ÉS KÖZÖSSÉGI PRIORITÁS

A Prokon komoly oktatói, önképzési és publikációs tevékenységet végez. Ezek miatt a tevékenységek miatt kifejezetten fontos számunkra, hogy legyen egy biztos pont, ahol végezni tudjuk a munkánkat.

Az iroda kiemelten fontos az oktatói tevékenységünk tovább fejlesztése miatt, hiszen ezáltal állandó ügyfélfogadással rendelkezhetnénk. Az iroda segítené az oktatási háttérmunkálatokat is, tekintve, hogy helyt adna a belső kommunikációs és előadói tréningeknek.

Végre saját teret kapnánk az önképzéshez. Gyakori probléma, hogy a belső képzéseinkhez terembérletért kell folyamodnunk. Egy kellő méretű iroda teret adna a vitakörök és előadások megtartására.

Az elemzéseink elkészítését gyakran megelőzi számítógépes munkálat. Ilyen lehet például a beérkezett adatok táblázatba történő integrálása, majd az azokon végzett munka.

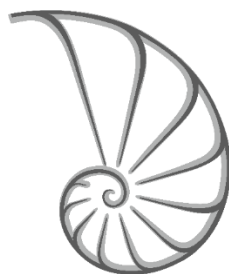
Tapasztalataink szerint az egyetemi hallgatók nagy része nem tudja megfelelő szinten használni az Excelt vagy a Wordot. Egy politológusnak munka közben csaknem nélkülözhetetlen segédeszközök ezek. Ahhoz, hogy sikeresen tudjuk képezni tagjainkat szükséges tehát csökkenteni ezt a hiányosságot. Azt reméljük az irodától, hogy az elemzések és az adatkezeléseket így közösen végezhetjük majd, így könnyebben tanulhatják meg az alsóbb évesek az elemzés folyamatait.

Az iroda a szakmai szempontok mellett remek közösségi térként szolgálna. Minden közösség identitásához hozzátartozik egy hely is. A Prokon évek óta keresi azt a helyet, ahol igazán otthonra lelhet. Amennyiben a Prokon irodát kapna az egyetemtől, akkor sokkal erősebbé válna a közösségi lét.

ZÁRSZÓ

A Prokon tagjai bíznak a pályázat pozitív elbírálásában. Oktatói tevékenységünkkel igyekszünk öregbíteni egyetemünk hírnevét, gyakorlati munkáinkkal pedig hozzájárulunk tagjaink szakmai fejlődéséhez, így végsősoron növeljük a politológusképzésben végzett hallgatók diplomájának értékét.

MELLÉKLETEK

IRODAPÁLYÁZAT

A PROKON TÁRASÁG ÁLTAL BENYÚJTOTT IRODAPÁLYÁZAT

2016/17 ősz

MELLÉKLET - A PROKON ESEMÉNYEINEK IGAZOLÁSA

**2014. OKTÓBER 3. – VITAKÖR: „LÉTEZIK-E MAGYAR ÚT?” VITAVEZETŐNK:
BODA ZSOLT, KARUNK OKTATÓJA**

**2014. NOVEMBER 13. – VITAKÖR: „INTERNETADÓ?!”
VITAVEZETŐNK: FODOR CSABA, NÉZŐPONT INTÉZET**

2014. NOVEMBER 21. – ELŐADÁS: „A JOBBIK FEJLŐDÉSI ÍVE, ÉS 2014 KONKLÚZIÓJA”

ELŐADÓNK: HAJDÚ ANDRÁS, CORVINUS

2014. DECEMBER 21. – ELŐADÁS: „AZ EMMI MŰKÖDÉSE”

ELŐADÓNK: FARKAS ANIKÓ, EMMI

2015. FEBRUÁR 12. – NYÍLT NAP

**ELŐADÓINK: DR. PESTI SÁNDOR, INTÉZETIGAZGATÓ; ORBÁN BALÁZS,
SZÁZADVÉG; TÓTH CSABA, KARUNK OKTATÓJA**

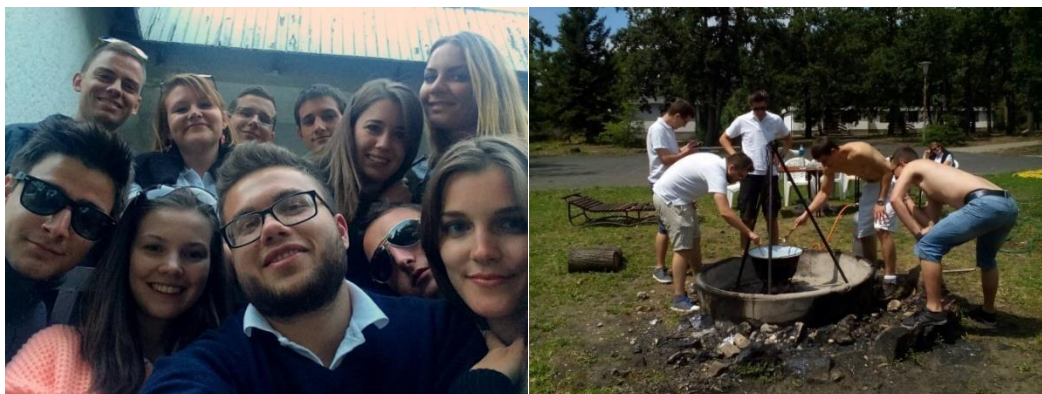
2015. ÁPRILIS 9. – ELŐADÁS: „A KORMÁNYABLAK”
ELŐADÓNK: GANTER TAMÁS, ME

2015. ÁPRILIS 09. – VITAKÖR: „HIBÁS A KELETI NYITÁS ALAPGONDOLATA?”
VITAVEZETŐNK: TÓTH CSABA, KARUNK OKTATÓJA

2015. JÚLIUS 10. – I. PROKON TÁBOR
CSILLEBÉRC

2015. SZEPTEMBER 10. – NYÍLT NAP

**ELŐADÓK: DR. PESTI SÁNDOR, INTÉZETIGAZGATÓ; DR. SZABÓ ANDREA,
KARUNK OKTATÓJA**

**ELEMZŐI VITA: FODOR CSABA (NÉZŐPONT INTÉZET) ÉS REINER ROLAND
(AKKOR MÉG REPUBLIKON INTÉZET)**

**2015. SZEPTEMBER 17. – VITAKÖR: „PROFITÁLHAT-E A JOBBIK A
MIGRÁNSKÉRDÉSBŐL?”**

VITAVEZETŐNK: HAJDÚ ANDRÁS, CORVINUS

2015. NOVEMBER 24. – ELŐADÁS: „LEGITIMITÁS ÉS ALKALMASSÁG: NICCOLÓ MACHIAVELLI”

ELŐADÓNK: GÖMBICZ NÁNDOR, NÉZŐPONT INTÉZET

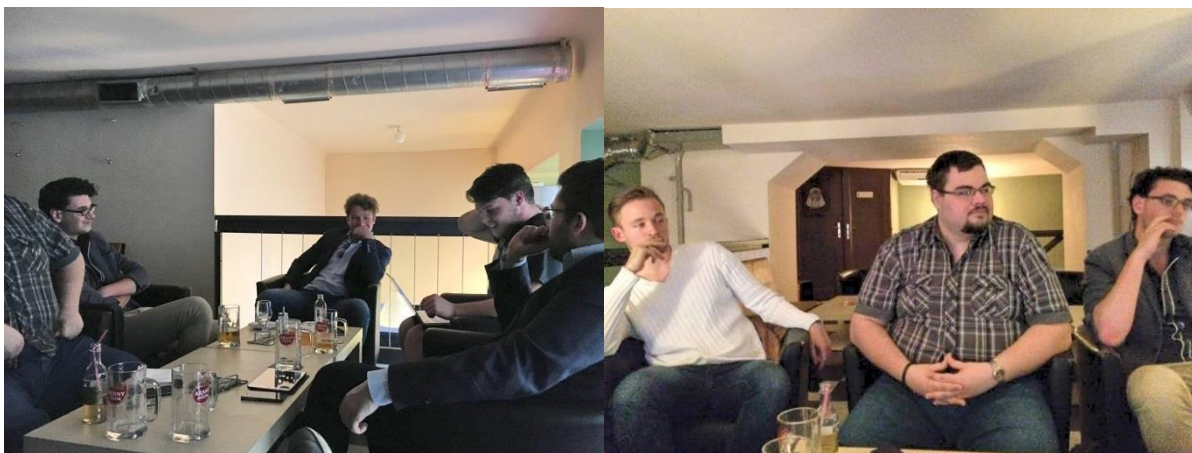

2016. MÁRCIUS 4. – ELŐADÁS: „VÁLASZTÁSOK AZ EGYESÜLT ÁLLAMOKBAN” ELŐADÓNK: MÁNDI TIBOR, KARUNK OKTATÓJA

**2016. ÁPRILIS 4. – VITAKÖR: „TRUMP JELÖLÉSE A REPUBLIKÁNUSOK BUKÁSÁT
HOZZA”**

VITAVEZETŐNK: TÓTH CSABA, KARUNK OKTATÓJA

2016. ÁPRILIS 27. – KONFERENCIA: "VASÁRNAPI BOLTZÁR - IDEOLÓGIAI KÉRDÉS"

**KEREKASZTAL-BESZÉLGETÉS RÉSZTVEVŐI: FODOR CSABA, EMBER ZOLTÁN,
TÓTH CSABA**

**2016. ÁPRILIS 30. – II. PROKON TÁBOR
CSILLEBÉRC**

**2016. MÁJUS 12. – ELŐADÁS: „MINDEN AMIT TUDNI KELL HILLARY CLINTONRÓL”
ELŐADÓNK: SULLIVAN FERENC, NÉZŐPONT INTÉZET**

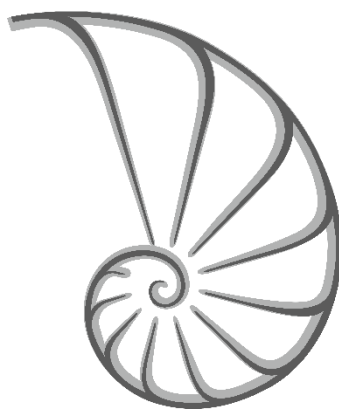

TOVÁBBI PROGRAMJAINKRÓL A WWW.PROKON.HU ÉS A WWW.FACEBOOK.COM/PROKON.HU OLDALON TÁJÉKOZÓDhatnak.

ELEMZÉSEINK ÉS KUTATÁSI MUNKÁINK A WWW.PROKON.HU/ELEMZES OLDALON TALÁLHATÓAK.

RÁDIÓS SZEREPLÉSEINK A CIVIL RÁDIÓ FM98 ARCHIVUMÁBAN VISSZAKERESHETŐEK.

PROKON

NÉMETORSZÁG FELELŐSSÉGE

A TÖRÖK HELYZET, A MENEKÜLTVÁLSÁG ÉS A TERRORIZMUS
MEGOLDÁSA NÉMETORSZÁG SZEMSZÖGÉBŐL

Rotyis Bálint

2016. augusztus 17.

NÉMETORSZÁG FELELŐSSÉGE

A TÖRÖK HELYZET, A MENEKÜLTVÁLSÁG ÉS A TERRORIZMUS MEGOLDÁSA NÉMETORSZÁG SZEMSZÖGÉBŐL

ÖSSZEGZÉS

Angela Merkelnek és kormányának olyan döntéseket kell meghoznia, melyek az Unió jövőjét befolyásolják. A török kérdés rendezése, a menekültválság és a terrorizmus visszaszorítása önmagukban is nehezen megoldható problémák. Jelen helyzetben ez a három pont összekapcsolódott, így a megszülető válasznak mind a három kérdést rendeznie kell. Ennek a döntésnek, vagy döntéseknek a meghozatalára kevés idő áll rendelkezésre. Amennyiben Berlinben nem megfelelő válasz születik, akkor az Európai Unió nagyobb nyomás alá kerülhet, mint korábban.

Németország méreténél és gazdasági erejénél fogva a legerősebb tagállam az Európai Unión belül. Nagy-Britannia kilépésével Németország súlya még jelentősebb lett, mint korábban. Miután a külpolitikai döntések meghozatala tagállami hatáskör, Berlin álláspontja önmagában jelent meghatározó és megkerülhetetlen irányt. Következésképpen, az Uniót kívülről érintő kihívásokra Berlinnek minden esetben reagálnia kell, nem vonulhat háttérbe. Ez a fajta Unión belüli vezető szerep nem csak a német döntéshozók viselkedését, hanem a német közvélemény gondolkodását is érinti.

Németországnak a külpolitikai döntések meghozatalakor egyszerre kell külső és belső feltételeknek megfelelni. Figyelembe kell vennie az Európai Uniónak az érdekeit, melynek meghatározása minden esetben vitatott. Egyes kérdésekben, pedig szöges ellentét van a tagállamok között, mint például a menekültpolitika. Másrészt demokratikus mivoltából adódóan a német közvélemény akaratát is figyelembe kell vennie a döntéshozóknak. Hosszabb távon nem folytathat olyan politikát Németország, mely a népakarattal szemben áll. Jelenleg három terület van, melyre a közeljövőben egyértelmű és határozott választ kell adni. Tisztázni kell az Európai Unió és Törökország kapcsolatát, meg kell határozni a jövőbeli együttműködés kereteit. A török problémához szorosan kapcsolódik a menekültkérdés

újrágondolása és egy B-terv megalkotása. Végül az egyre gyakoribbá váló terrortámadásokra a német államnak még azelőtt választ kell adnia, hogy a polgárok bizalma megrendülne Németország védelmi képességében. Az alábbi elemzés napjaink Európát érintő legfontosabb kérdéseit igyekszik körül járni Németország szemszögéből.

NÉMETORSZÁG POTENCIÁLIS VÁLASZAI A TÖRÖK HELYZETRE

Törökország a NATO-tagság miatt a nyugati szövetségi rendszer egyik fontos állama. A Közel-Keleten regionális érdekekkel rendelkezik, igényt tart arra, hogy a térséget érintő kérdésekből ne hagyják ki. A háborúk következtében közel 3 millió menekült tartózkodik az országban, akiket az EU-török menekültügyi megállapodás tart vissza. Jelenleg nincs olyan ország Európa és Törökország között, aki ezt a terhet át tudná vállalni. Emellett Törökország tagjelölt ország és az ideiglenesen felfüggesztet vízumkönnyítési eljárás lezárására vár. Végül a demokráciadeficittel kapcsolatos kritikák a július 15-ei sikertelen puccs óta felerősödtek. Ankara döntései jelenleg nagyban segíthetik, ugyanakkor veszélyeztethetik az Unió működését. Recep Tayyip Erdogan zsaroló politikája miatt a német döntéshozók számára három lehetséges forgatókönyv áll rendelkezésre.

Angela Merkel és kormánya dönthet úgy, hogy eleget tesz Ankara követeléseinek. Ennek a döntésnek több pozitív hozadéka is lehet. A vízumkönnyítési eljárást ebben az esetben lezárnák, biztosítva a törökök szabad mozgását az Unió területén és Törökországnak be kellene tartania a menekültügyi-egyezményt. Az egyezmény betartása időt adna az Uniónak, hogy megerősítse külső határainak védelmét és a jelenleg Európában tartózkodó menekültek helyzetéről sem kellene hirtelen döntenie. Viszont több negatív következménnyel is számolni kellene. A vízumkönnyítési eljárásnak szigorú feltételei vannak. Abban az esetben, ha az EU engedményeket tesz a vízumkérdésben, az jelentős presztízavesztést jelentene, hiszen azt a látszatot keltené, hogy minden egyes kihívást úgy old meg, hogy saját értékeit és szabályait feladja. Továbbá a jövőben minden olyan állam, amely részt fog venni ebben az eljárásban, hivatkozhatna Törökország esetére. Hosszabb távon Erdogan értelmezheti úgy az esetet, hogy helyzetéből kifolyólag kizsarolhatja a török csatlakozást, amennyiben az Unió kihívás elé kerül.

A német kormánynak számolnia kellene még saját polgárainak haragjával is. A német közvélemény szemében Erdogan veszélyt jelent a török demokráciára. Támaszkodva a *Forschungsgruppe Wahlen E.V* adataira, júliusban a válaszadók 87% szerint a török demokrácia

veszélybe került, melynek oka Erdogan tisztító politikája. Indokolatlannak tartják a német állampolgárok azt a szintű felelősségre vonást, ami Törökországban folyik és elvárják saját kormányuktól, hogy jelezzék ezt az aggodalmat Ankarának. A németek bizalma Törökországban már most történelmi mélypontot ért el. Csupán tízből egy német gondolja úgy, hogy Törökország az Európai Unió tagja lehet. A Törökországgal szembeni bizalmatlanság és elutasítottság mértéke, azért is érdekes, mert Németország jelentős számú török kisebbséggel rendelkezik. A meglévő adatok alapján a németországi török kisebbség mérete, közel három millió főt számlál és ez a szám várhatóan növekedni fog.

A német kormány másik lehetősége, hogy nemet mond Ankara igényeire. Ezzel a lépéssel Németország, mint az Unió legerősebb tagállama hitet tenne amellett, hogy csak olyan államok lehetnek tagjai, vagy szoros partnerei az Európai Uniónak, melyek megfelelnek az Unió által elvárt követelményeknek. Továbbá a német közvélemény meggyőződne róla, hogy saját kormányuk nem enged egy olyan személy zsarolásának, aki szerintük a legnagyobb veszélyt jelenti a török demokráciára. Angela Merkel egy olyan vezetőként állhatna polgárai elé, aki képes megakadályozni, hogy Törökország kihasználja az Európai Unió szorult helyzetét. Ennek az erkölcsi győzelemnek viszont súlyos következményei lennének. Rövidtávon a menekültügyi egyezmény semmissé válna és a jelenleg Törökországban tartózkodó menekültek elindulhatnak Európa felé. Ugyan születtek döntések az európai határvédelem megerősítésére, de ez önmagában valószínűleg kevés lenne, várhatóan Görögország napok alatt olyan helyzetbe kerülne, hogy képtelen lenne ellenőrizni a menekültek mozgását. Hetek alatt egy olyan rendszert kellene létrehozni, mely akár milliós nagyságrendű menekültet képes lenne ellenőrizni és elszállásolni. Ezzel kapcsolatban két probléma merülhet fel: a mostani menekültek ellenőrzésére sem képesek az országok, és emellett nincs olyan ország vagy ország csoport Európában, mely önszántából hajlandó, vagy egyáltalán képes lenne egy ekkora méretű csoport befogadására.

A harmadik lehetőség a kivárás. Ebben az esetben a német kormány arra építhet, hogy Törökország blöfföl. Erdogan jelenleg azzal zsarolja az Európai Uniót, hogy ha nem lép életbe a vízumkönnyítés, akkor a menekülteket nem tartja vissza. Abban az esetben, ha a török miniszterelnök betartja a szavát, akkor lemondhat arról, hogy országa szorosabb kapcsolatot építsen az Unióval. Felerősödnek azok a kritikák, melyek Erdogan antidemokratikus hatalomgyakorlásáról szólnak és akár egyes európai országok jövőbeli szankciókat is kilátásba helyezhetnek. A zsarolási potenciál azonnal megszűnik, ha Ankara felfüggeszti a menekültek

visszatartását. Nem kizárható, hogy ezen okok miatt Erdogan blöfföl, ebben az esetben viszont jelentős presztízsveszteséget könyvelhet el.

NÉMETORSZÁG FELELŐSSÉGE A MENEKÜLTVÁLSÁG RENDEZÉSÉBEN

Németország a célszörzrgrk egyike, ezért a menekültek ellenörzésén, mozgásuk szabályozásán kívül az integráció kérdésével is foglalkoznia kell. A német vezetők a befogadás politikáját követik, amit igyekeznek Uniós szinten is elfogadtatni. Ez a fajta politika mára bizonyos mértékig átalakult. Miközben 2015 őszen a nagyszámú menekült miatt Magyarország jelentős nyomás alatt állt, Németországban minden menekültre vonatkozó befogadás és a szolidaritás politikája uralkodott. Azóta a német vezetők és a társadalom egy jelentős része is szembesült azzal, hogy ez a fajta politika hibás és változtatásra van szükség. Merkel és a német kormány számos alkalommal hangsúlyozta, hogy a befogadás politikája a háború miatt elmenekült személyekre vonatkozik. Merkel július 28-án közétett egy kilenc pontból álló biztonságpolitikai programot, melynek egyik eleme elő is irányozza, hogy a jövőben a kiutasításokat következtesebben kell végrehajtani és az eljárást fel kell gyorsítani. Ugyanakkor ezeknek a pontoknak a gyakorlatba történő átültetése időt vesz igénybe. Jelenleg Erdogan döntésétől függ, hogy az Uniónak és Németországnak mennyi ideje van. A jelenlegi menekültügyi rendszer nem alkalmas nagyszámú menekült ellenörzésére és ellátására. Amennyiben a most még Törökországban tartózkodó menekültek elindulnak, arra az Unió nem tud egységesen reagálni. Se az Európai Uniónak, sem Angela Merkelnek nincs B-terve. Az egyik legfőbb kritika Merkel kilenc pontjával szemben az, hogy nem ad választ arra, hogy egy esetleges menekülthullámot - ami akár heteken belül elindulhat - miként kezelné.

A menekültkérdés nem csak az Unió országait, hanem a német lakosságot is megosztja. A németek 47% elégedetlen a kancellár menekültpolitikájával. Egy újabb menekülthullám, ami jelentősen érintené Németországot, fokozná a társadalom elégedetlenségét

TERROR EURÓPÁBAN

Egész Európa számára létfontosságú kérdés a terrortámadások előrejelzése és megakadályozása. Németország az egyik legfontosabb állam a terroristák listáján, amit az utóbbi időkben végrehajtott terrortámadások is bizonyítanak. Ebben az esetben a biztonság és a magánszféra tisztetben tartását kell összeegyeztetni, ami sosem egyszerű feladat. A helyzetet tovább nehezíti az a tény, hogy az elkövetők többségében második-harmadik generációs

bevándorlók, akiket nem sikerült hatékonyan integrálni a társadalomba. Továbbá, a menekültek között is vannak olyan személyek, akik elkövettek terrortámadást, vagy potenciális veszélyt jelentenek, így a menekültkérdés nem csak humanitárius, hanem biztonságpolitikai kérdés is.

Ebben az esetben két feltételnek kell eleget tennie a német kormánynak. Egyrészt meg kell tenni a szükséges intézkedéseket ahhoz, hogy a terrortámadásokat megelőzzék és ezt még azelőtt teljesíteni kell, hogy a német közvélemény elveszítené bizalmát a német állam védelmi képességében. Merkel kilenc pontjában ezeknek a céloknak a végrehajtására törekszik. A legnagyobb hangsúly a megelőzésen van, aminek új eszköze lesz egy olyan program, melynek segítségével a radikalizálódó menekülteket ki tudják szűrni. Nagyobb hangsúlyt fog kapni az internet megfigyelése, mely ma a terroristák egyik legfontosabb kommunikációs csatornája. Továbbá folyamatban van a rendőrség és a hadsereg létszámának növelése és eszközeinek fejlesztése. A pontok sikeres végrehajtása a közvélemény biztonságérzetét újra növelheti, jelenleg a polgárok körében a félelem egyre nagyobb teret nyer. Júliusban két felmérés is foglalkozott a terrorizmus kérdésével. A két felmérés között két hét telt el. Ez idő alatt azok száma, akik további terrortámadásoktól tartanak Németországban 69%-ról 77%-ra nőtt. A növekedés ellenére a németek többsége (59%) bízik abban, hogy Németország meg tudja őket védeni. A Német Szabaddemokrata Párt (FDP) hívei felel fele arányban megosztottak ebben a kérdésben. Egyedül a szélsőjobboldalinak nevezett Alternatív Németország hívei körében nagyobb azok száma (58%), akik úgy látják, hogy Németország nem tud megfelelő biztonságot nyújtani a terrortámadások ellen. A társadalomban meglévő félelem már az utazási szokásokra is hatást gyakorol, tízből egy német megváltoztatta nyaralási célját a terrortámadások miatt.

Vannak európai példák arra, hogy a félelem megnövekedése és az államba vetett hit megingása esetén, egyes csoportok úgy döntenek, hogy átveszik az állam szerepét. Szlovákiában Marian Kotleba és pártjának tagjai saját maguk járőröznek a szlovák vonatokon, menekülteket keresve. Az ilyen csoportok ellen fellépni, működésüket megakadályozni szükséges, de nem elég. Az államnak képesnek kell lennie megvédeni saját polgárait. Angela Merkel által felvázolt kilenc pont segíthet ebben, de azok végrehajtása időigényes. A német kormánynak nem csak az állampolgárok bizalmának minél hamarabbi visszaállítása miatt kell sietni, hanem Törökország miatt is. Amennyiben a menekültügyi-egyezmény érvényét veszíti, az Európai Unió és vele együtt Németország nem lesz képes biztosítani saját polgárainak teljes körű védelmét. A kilenc pont végrehajtása, jó esetben hónapok, esetleg évek kérdése és nem kizárt, hogy Törökország

heteken belül felmondja a menekültügyi-egyezményt. A megnövekedett számú bevándorlóból szinte lehetetlen lesz kiszűrni azokat, akik biztonsági kockázatot jelenthetnek.

Angela Merkel és a CDU/CSU szövetség a kihívások ellenére továbbra is képes vezető helyét megőrizni. Az év elején megfigyelhető népszerűség csökkenést sikerült a tavaszi hónapokban megállítani és a nyári hónapokban enyhe növekedésre került sor. Jelenleg a CDU/CSU szövetségre a németek 35%-a szavazna. Az SPD hasonló pályán mozgott, továbbra sem tudja megközelíteni a CDU/CSU-t, jelenleg 24%-on áll. 10% fölött a Grüne (13%) áll harmadik helyen és őket az AfD (11%) követi.

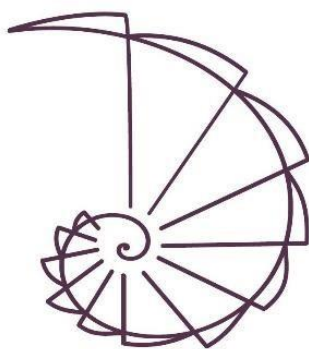
ZÁRÓ GONDOLATOK

Németországnak az elkövetkező hetekben bizonyítania kell, hogy képes felelősségteljes döntéseket hozni. Az első lépéseket már megtették például, mint az Unió határvédelmének megerősítése, vagy Merkel 9 pontja, mely a terrorizmust kívánja visszaszorítani. Ezeknek az intézkedéseknek a végrehajtására minél hamarabb sort kell keríteni, kiváltképp abban az esetben, ha Erdogan felmondja a menekültügyi megállapodást. A német döntéshozók nem húzhatják az időt, mert azzal az Unió és saját kormányuk stabilitását veszélyeztetnék.

Az elemzés a Forschungsgruppe Wahlen E.V. júliusi adatainak felhasználásával készült.

PROKON

Kutató és Elemző Társaság

AZ ELTE ÁJK HALLGATÓIT MEGOSZTJA A KÖTELEZŐ KVÓTA KÉRDÉSE

AZ ELTE ÁJK HALLGATÓINAK KÖRÉBEN VÉGZETT
KÖZVÉLEMÉNY-KUTATÁS KVANTITATÍV ELEMZÉSE

Klesch Dávid Barnabás, Dávid Benjamin

2016. június 7.

AZ ELTE ÁJK HALLGATÓIT MEGOSZTJA A

KÖTELEZŐ KVÓTA KÉRDÉSE

AZ ELTE ÁJK HALLGATÓINAK KÖRÉBEN VÉGZETT KÖZVÉLEMÉNY-KUTATÁS
KVANTITATÍV ELEMZÉSE

ÖSSZEGZÉS

A PROKON 2016. május 4. és 7. között végzett közvélemény-kutatást az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar hallgatóinak körében. A kérdőív kitöltése online formában történt, és 161 hallgató szolgáltatott felhasználható adatot.

Kérdőívünkben igyekeztünk megtudni, hogy miként vélekednek a hallgatók a kötelező betelepítési kvótáról és az aktualitását adó migráns-kérdésről. A kitöltők 96,7 százaléka hallott a kormány népszavazási kezdeményezéséről, melynek tartalmára mi is rákérdeztünk. A válaszadók 36,6 százaléka szavazna igennel, 47,2 százaléka nemmel, míg 16,1 százalékuk nem tudja, milyen választ adna a kérdésre. Ennek tükrében a biztos válaszadók többsége: 56,3 százaléka utasítja el a kötelező betelepítési kvóta intézményét.

Kérdőívünkben a válaszadók értékelhették egyes pártok és politikusok kötelező kvótához fűződő álláspontját. A válaszok alapján a Fidesz-KDNP és a Jobbik bizonyult a legelutasítóbbnak, míg az MSZP és a DK a legmegengedőbbnek. Politikusok tekintetében Orbán Viktor véleménye bizonyult a leghatározottabban kényszerkvóta ellenesnek, míg Gyurcsány Ferencé a legszorgalmazóbbnak.

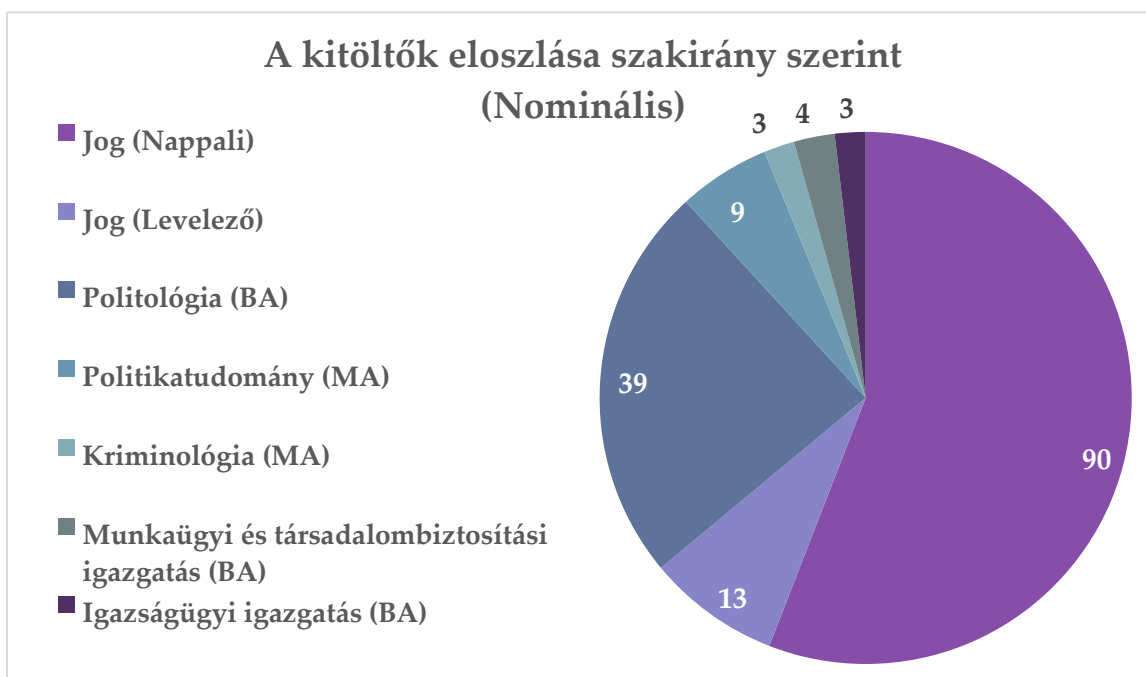
A kérdőívünkben feltett valamennyi kérdésben megosztottságot mutattak a hallgatók önbesorolásuk tükrében. Míg a magukat liberálisnak és baloldalinak sorolók jelentős többsége nem lát kulturális veszélyt a migrációban, addig a konzervatívok és jobboldaliak többsége igen. A magukat liberálisnak és baloldalinak egyszerre vallók közel ugyanannyian utasították el, és értettek egyet azzal az állítással, hogy a migráció olyan álprobléma, melyet a magyar kormány gerjeszt.

A KITÖLTŐK RÉSZLETES ELOSZLÁSA

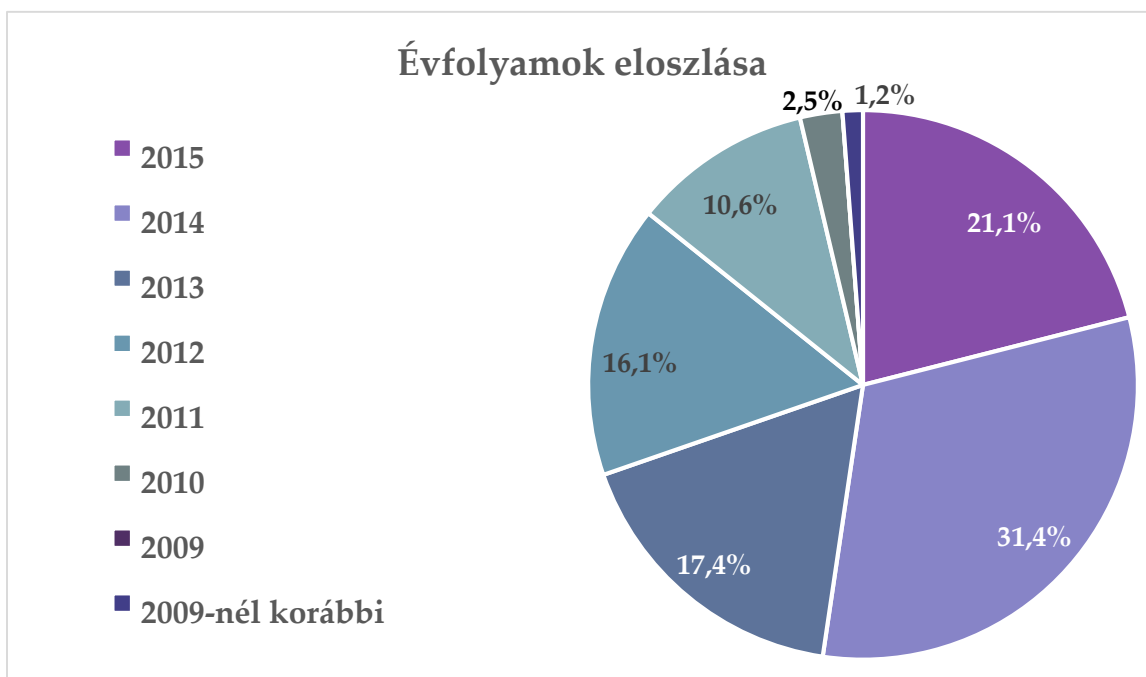
A kérdőív online terjesztése során az ELTE ÁJK-n tanuló hallgatók hivatalos Facebook csoportjait vettük igénybe, így egyszerre tudtuk megszólítani a nappali- és a levelező képzésen

résztvevő joghallgatókat, a BA és az MA szakos politológusokat, a kriminológusokat, az igazságügyi igazgatást tanulókat, valamint a munkaügyi és társadalombiztosítási igazgatás BA képzés hallgatóit. Az így beérkező válaszok alapján elmondható, hogy a joghallgatók képezték a legnagyobb arányt, 64 százalékot. A politológiát (beleértve a politikatudományt) hallgatók összesen 29,8 százalékot tettek ki. A kriminológia, a munkaügyi és társadalombiztosítási igazgatás és az igazságügyi igazgatásban tanuló hallgatók vettek részt legkisebb arányban a teszt kitöltésében.

A válaszadók életkori megoszlását tekintve a legfiatalabb (19-től 22-ig) korcsoport volt a legaktívabb, az arányuk a teljes mintában összesen 56,9 százalék volt. Minden idősebb korosztályban ennél jóval alacsonyabb százalékos arányt mértünk. A 23 és 26 év közöttiek csoportjában ez az arány már 32,7 százalék volt, míg 26 év felettiek esetén mindössze 10,1 százalékot ért el. Ezen eredmények tekintetében az évfolyamrészvétel megoszlási arányszámai is hasonlóan alakultak. Akik 2013 és 2015-ben kezdték meg tanulmányaikat 69,6 százalékot tesznek ki a teljes mintából. A kitöltők többsége férfi volt, arányuk 62,7 százalékot tesz ki a teljes mintában.

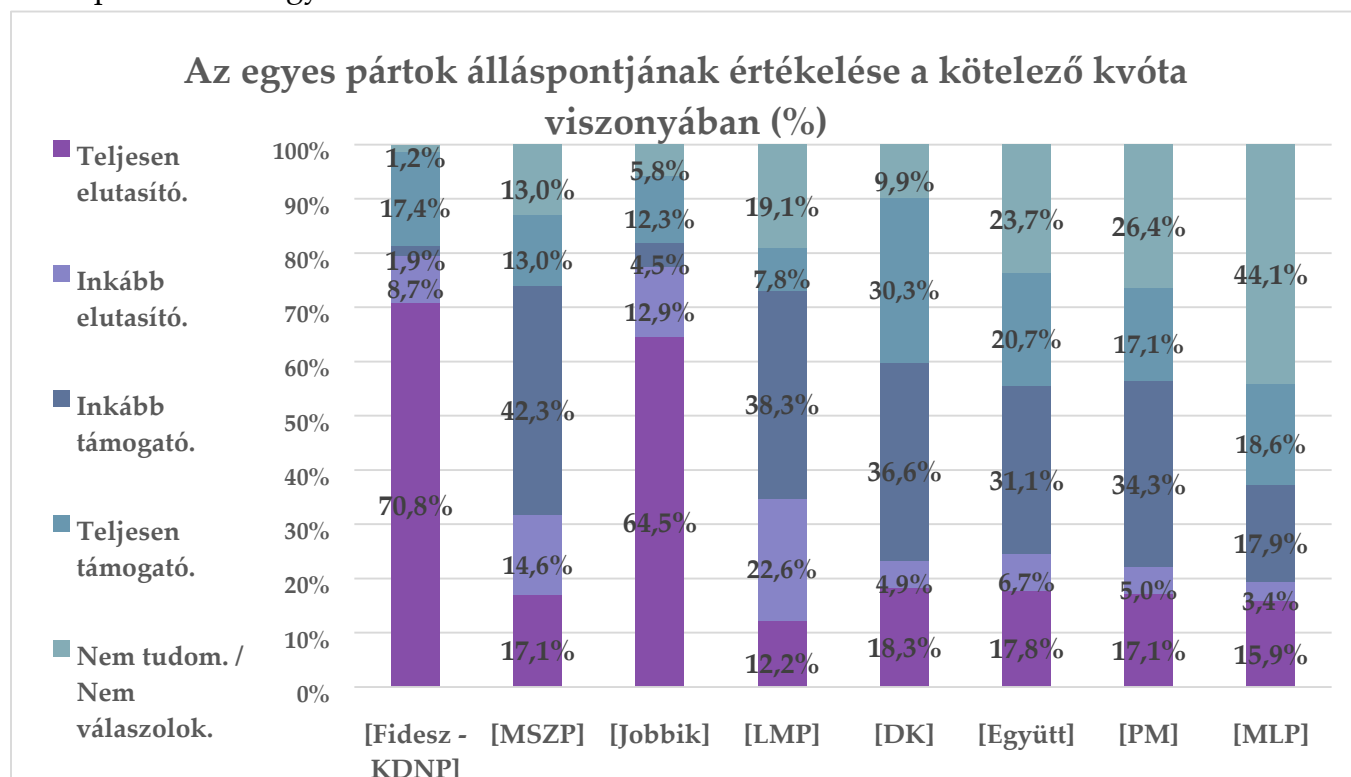
PÁRTOK ÉS POLITIKUSOK MEGÍTÉLÉSE A KVÓTA VISZONYÁBAN

A téma aktualitása és megosztó jellege miatt, a válaszadók jelentős százaléka tudta, a legnagyobb pártok álláspontját a kötelező betelepítési kvótáról. A Fidesz politikai kommunikációs tevékenységének hatékonyságát mutathatja, hogy a válaszadók csupán 1,2 százaléka nem tudott vagy nem akart válaszolni a kérdésre. A kormánypárt és koalíciós partnere, a KDNP álláspontja egyértelműen tükröződik a beérkezett válaszokban. A FideszKDNP pártszövetség tekintetében összesen 79,5 százalékot tett ki azoknak az aránya, akik szerint a kormányoldal „Teljesen elutasító” vagy „Inkább elutasító” a kötelező betelepítéssel kapcsolatban. Meglepő, hogy a Jobbik esetében ugyanezen összesített arányszám kevesebb volt, 77,4 százalék. Összességében tehát a kormánypárt elutasítását magasabbra értékelték, mint a radikális pártét. A legnagyobb parlamenti frakcióval rendelkező baloldali párt adatait vizsgálva kijelenthető, hogy a válaszadók többsége szerint (55,3 százalék) az MSZP „Inkább támogatja” illetve „Teljesen támogatja” a kötelező betelepítési kvótát. Érdekesség, hogy az MSZP esetében 13 százalék nem tudott vagy nem akart válaszolni a kérdésre, ami a kormánypártokhoz (1,2 százalék) és a Jobbikhoz (5,8 százalék) képest bizonytalanabb megítélésre enged következtetni.

A válaszadók 46,1 százaléka vélte támogatónak az LMP hozzáállását a kötelező betelepítési kvóthoz. Ugyan Gyurcsány Ferenc pártja nem rendelkezik önálló parlamenti frakcióval, mégis

a válaszadók ezt a pártot gondolták a leginkább kvóta-támogatónak. A kitöltők csaknem 67 százaléka vélte úgy, hogy a DK „Teljesen támogató”, vagy „Inkább támogató”, ha a kötelező betelepítési kvóta ügyéről van szó.

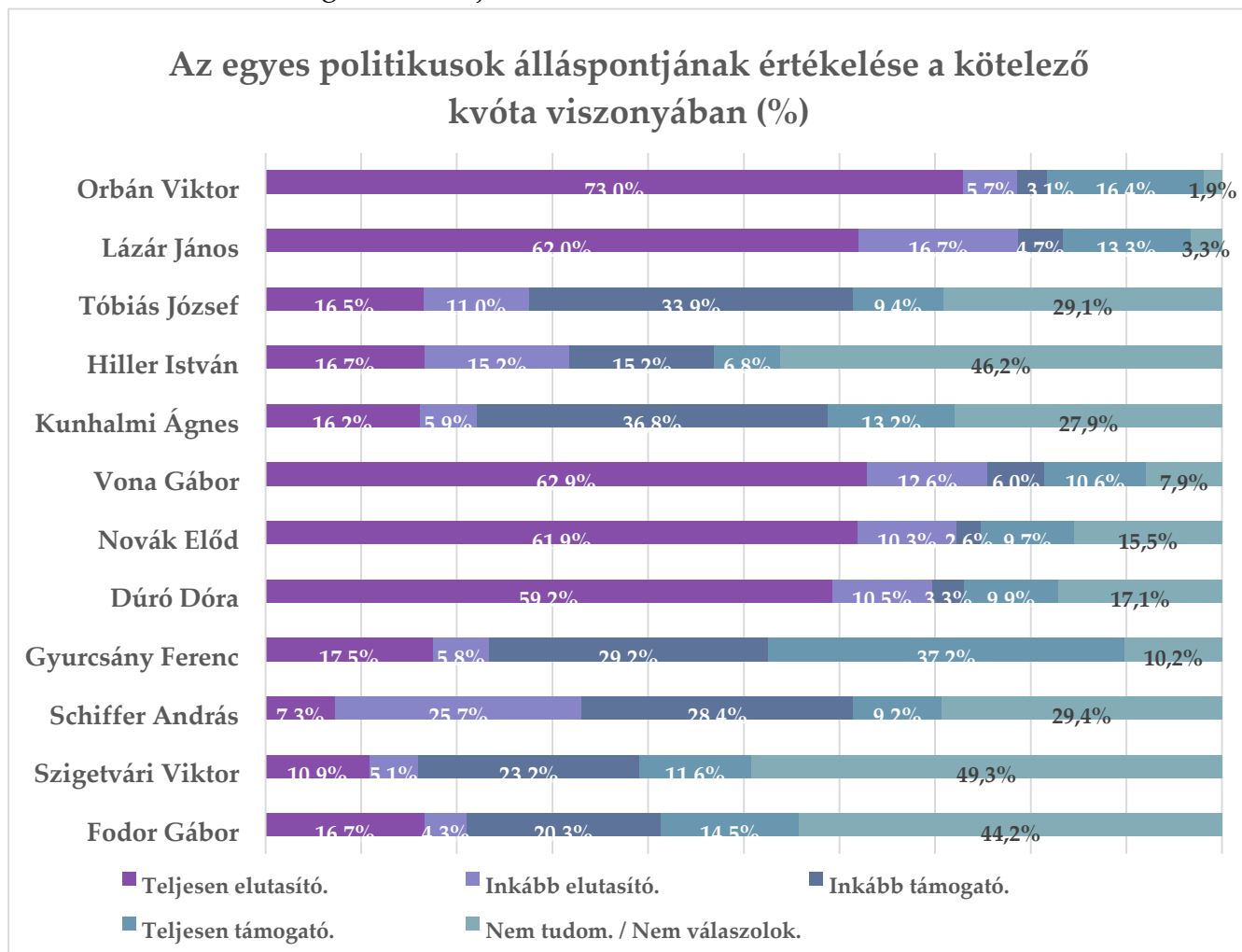

A kisebb (parlamenti frakcióval nem rendelkező) pártokat a válaszadók sokszor nem tudták vagy nem akarták besorolni a kérdést illetően. A Magyar Liberális Párt véleményét a kitöltők 44,1 százaléka nem tudta vagy nem kívánta megítélni. Ezen arányszám a PM esetében 26,4 százalék, az Együtt esetében 23,7 százalék. Akik viszont elhelyezték ezeket a pártokat az adott skálán, ott egyértelműen a kvótatámogatás ért el arányaiban magasabb értéket. Az Együtt-nél 51,8 százalék, a PM-nél 51,4, míg a Liberálisoknál az összesített támogató válaszarány 36,5 százalékot ért el.

Hasonlóan a pártokhoz, az egyes politikusokról kialakult véleményeket is igyekeztünk felmérni az egyetem hallgatósága körében. A kérdés minden politikusra a következőképpen hangzott: „Hogyan értékeled az egyes politikusok hozzáállását a kötelező betelepítési kvótával kapcsolatban?”. A kérdőívben 16 politikusról kértük ki hallgatótársaink véleményét. Abban az esetben, ha egy politikusnál a „Nem tudom. / Nem válaszolok.” válaszok aránya meghaladta az 50 százalékot,

kihagytuk az értékelésből. Az értékelésben nem szereplő politikusok így: Hollik István, Harangozó Tamás, Gréczy Zsolt és Szabó Tímea. A többi politikusra érkezett eredményeket részletesen az alábbi diagram mutatja.

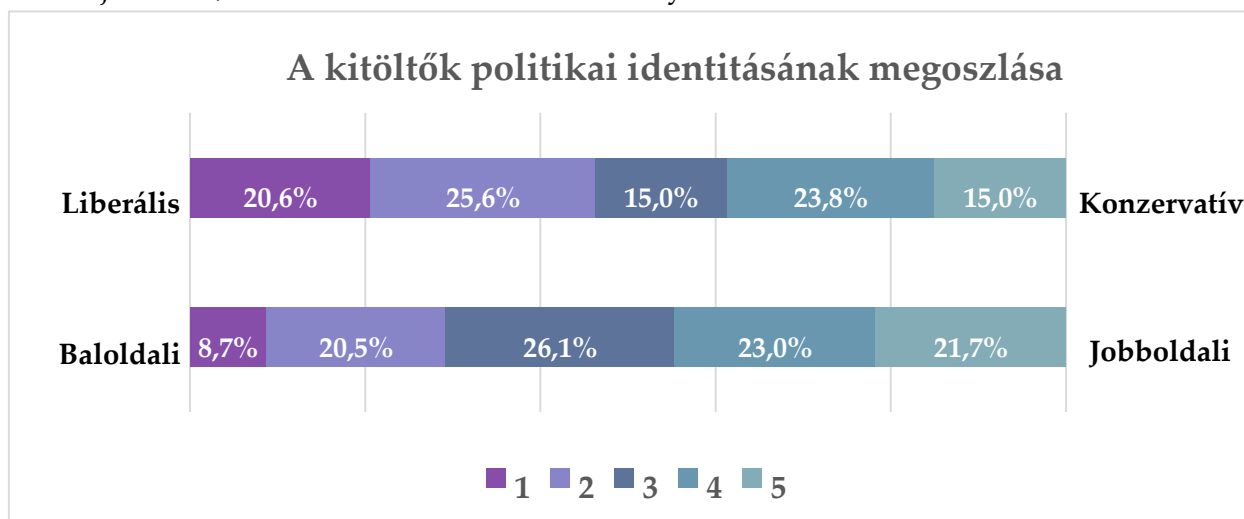
A válaszadók Orbán Viktor véleményét gondolták a legmarkánsabban kvótaellenesnek, míg Gyurcsány Ferencét a legtámogatóbbnak. Emellett Orbán Viktort a minta 98,1 százaléka el tudta helyezni a skálán, amely valószínűleg köszönhető a Miniszterelnök ismertségének és konzekvens véleményének.

A HALLGATÓK KAPCSOLATA A KÖTELEZŐ BETELEPÍTÉSI KVÓTÁVAL

Kérdőívünk zárókérdéseként a következőképpen tettük fel a kormány által beterjesztett népszavazási kérdést: „Ha most vasárnap lenne népszavazás, hogyan válaszolnál a szavazólapon olvasható kérdésre: *”Akarja-e, hogy az Európai Unió az Országgyűlés hozzájárulása nélkül is előírhasssa nem magyar állampolgárok Magyarországra történő kötelező betelepítését?”*”. A válaszadók 36,6 százaléka szavazna igennel, 47,2 százaléka nemmel, míg 16,1 százalékuk nem tudja, milyen választ adna a kérdésre. Ennek tükrében, a biztos válaszadók többsége, 56,3 százaléka utasítja el a kötelező betelepítési kvóta intézményét. Ha a beérkező válaszokat a válaszadói identitás tükrében osztályozzuk, kitűnik a nagyfokú megosztottság.

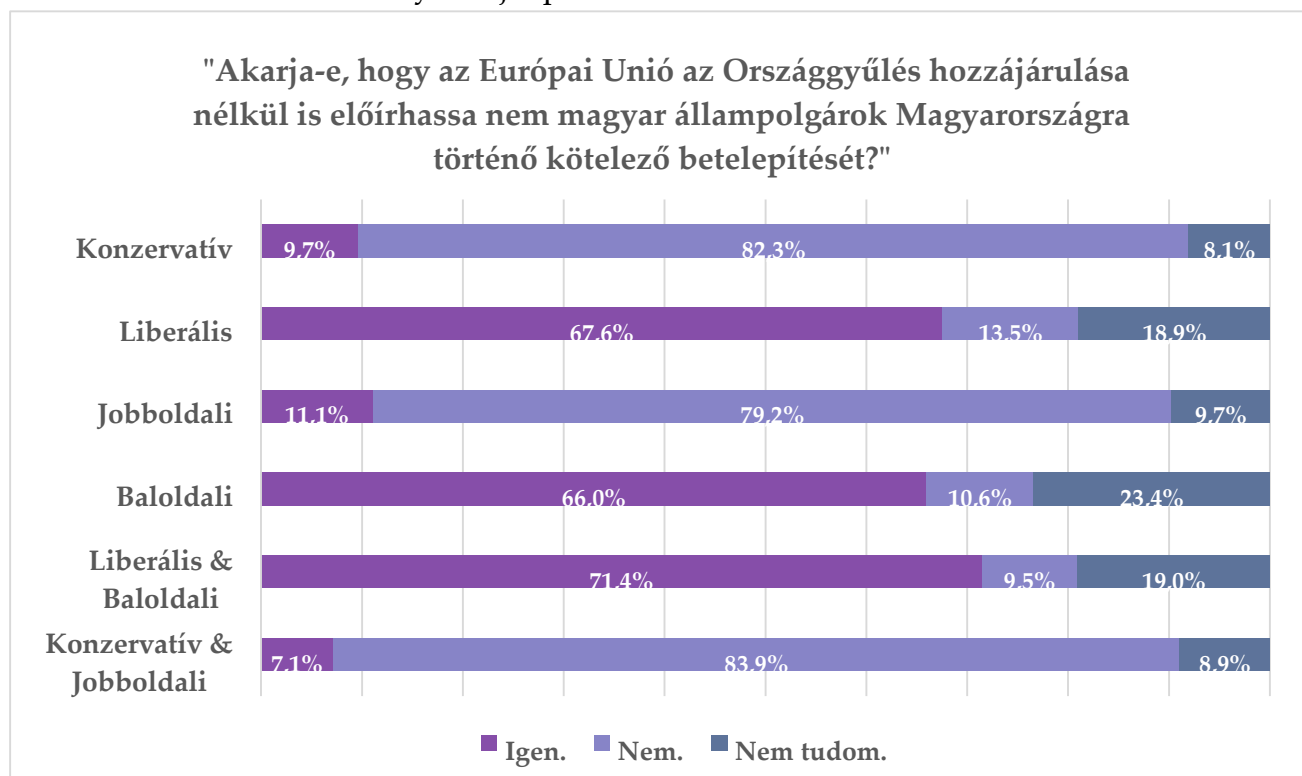
A PROKON által összeállított kérdőívben két kérdés vonatkozott a kitöltő politikai identitására. A két kérdés olyan ötfokozatú skálákat jelölt, melyek végpontjai „liberális”-„konzervatív”, illetve „baloldali”-„jobboldali” voltak. Értelemszerűen a skála közepén elhelyezkedő hármas érték képviseli a semlegességet a felsorolt értékek körében. Az elemzésnek nem célja meghatározni a két értékpár pontos jelentését a hallgatók körében. Axiómaként kezeljük, hogy társadalmi szinten iránytűként, identitásformálóként jelenlévő fogalmak – még ha komplexek is – hasonló jelentést, érzületet hordoznak valamennyiünk körében.

A népszavazási kérdés identitásbéli megválaszolása alapján hat kategóriát hoztunk létre. Különválasztottuk a magukat „konzervatívnak”; „liberálisnak”; „jobboldalinak”; „baloldalinak”; „liberálisnak és baloldalinak”; valamint a magukat „konzervatívnak és jobboldalinak” egyszerre vallókat. Érdekessége az általunk vizsgált adatbázisnak, hogy csupán tíz olyan hallgató volt, aki

nem sorolta magát egyik halmazba sem, így gyakorlatilag elmondhatjuk, hogy a kitöltők 93,8 százaléka rendelkezik valamilyen fajta politikai önbesorolással.

Ahogy az a fenti diagramon is látható, alapvető eltérést láthatunk a különböző csoportok között. A „Liberális” a „Baloldali” és a „Liberális és Baloldali” halmazokba tartozók túlnyomó többsége támogatná, hogy az Európai Unió az Országgyűlés hozzájárulása nélkül is előírhasa nem magyar állampolgárok kötelező betelepítését. A legmagasabb támogatottságot a „Liberális és Baloldali” csoport érte el, 71,4 százalékot. A többi halmaz a kérdésben éppen ellenkezően vélekedik. Érdekeség, hogy a bizonytalanok - tehát azok, akik nem tudják, hogyan válaszolnának a népszavazási kérdésre – a betelepítési kvótát szorgalmazók körében lépték át a 10 százalékot. A bizonytalanok aránya a magukat baloldalinak vallók körében volt a legmagasabb. A kötelező betelepítés elutasítása a „konzervatív és jobboldali” halmazban volt a legmarkánsabb. A csoportba tartozó hallgatók 83,9 százaléka voksolna nemmel a feltett kérdésre.

A MIGRÁCIÓ, MINT KÉRDÉSKÖR

Kérdőívünk nyolcadik kérdésében megfogalmaztunk nyolc állítást. Az állítások tartalmilag megfelelnek a különböző sajtóorgánumból kiszűrhető legmarkánsabb álláspontoknak. A kitöltőknek ötfokozatú skálán kellett kifejezniük egyetértésüket. A skála középpontja képviselte a semlegest. Ezek az állítások a következők:

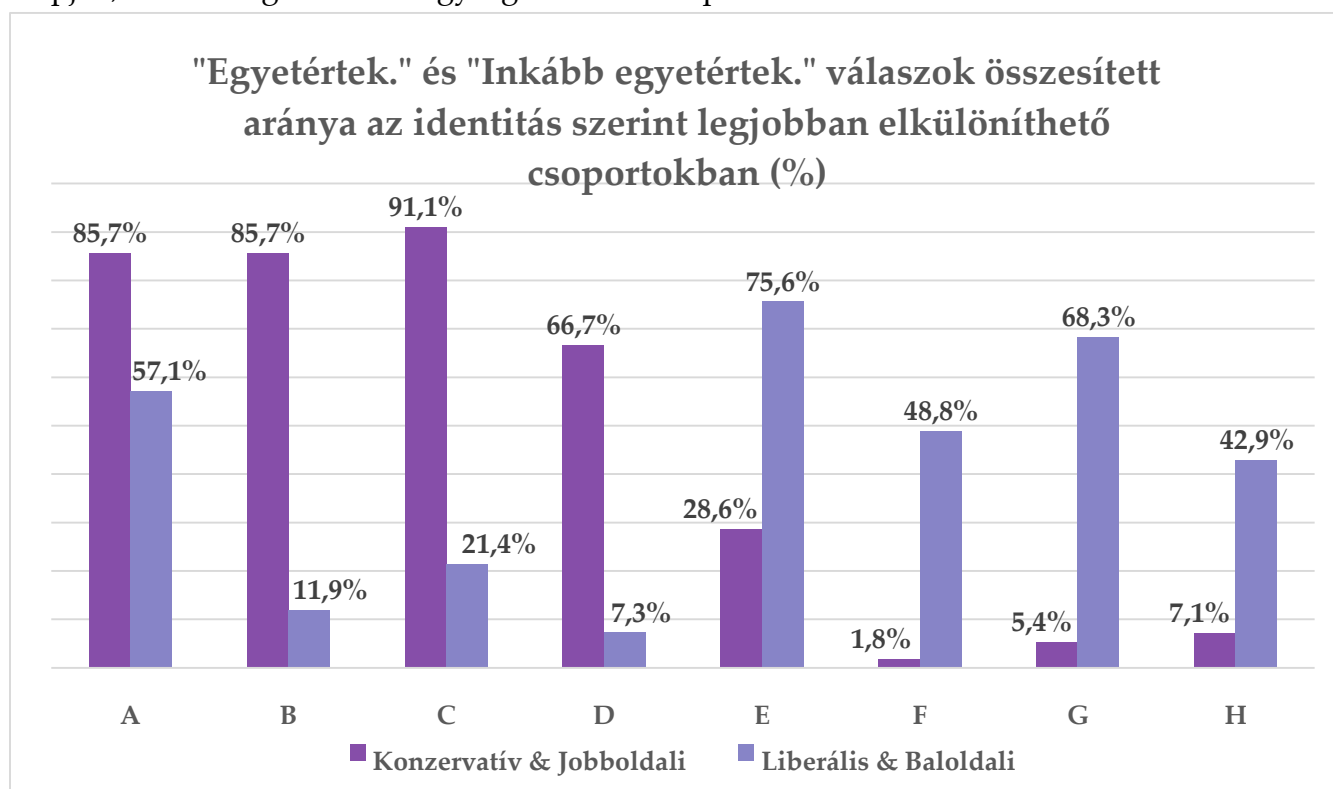
- a) Az Európai Unió legnagyobb problémája jelenleg a migráns-válság.
- b) A beáramló bevándorló áradat veszélyezteti a keresztény kultúrát.
- c) A beáramló bevándorló áradat veszélyezteti az európai kultúrát.
- d) Nem létezik olyan módszer, amellyel sikeresen lehetne integrálni az ideérkezőket.
- e) Az Európába érkezők nagy része háborús menekült, lelkiismereti kötelesség a segítségnyújtás.
- f) A menekült-helyzet egy lehetőség, amely megoldhatja a demográfiai és munkaerőhiányból eredő problémákat.
- g) Nincs helye kerítésnek, sem falnak Európában.
- h) A menekült-kérdés egy álprobléma, amelyet a magyar kormány gerjeszt.

A válaszadók túlnyomó többsége egyetért, vagy inkább egyetért azzal, hogy az Európai Unió legnagyobb problémája jelenleg a migráns-válság. Nagy volt az elutasítottsága a h) állításnak. A minta 65,8 százaléka nem értett egyet, vagy inkább nem értett egyet azzal az állítással, hogy a menekült kérdés álprobléma lenne, melyet a magyar kormány gerjeszt. Szintén az egyet nem értésüknek adtak hangot a hallgatók az f) állítással kapcsolatban. A kitöltők 57,5 százaléka vélte úgy, hogy a menekült helyzet nem egy lehetőség, amely megoldhatja a demográfiai és munkaerőhiányból eredő problémákat. Hasonlóan egységes véleményt fogalmaztak meg a kitöltők, amikor a c) állítást kellett értékelni. 55,9 százalék egyetértett, vagy inkább egyetértett azzal az állítással, miszerint a bevándorlók veszélyeztetik az európai kultúrát.

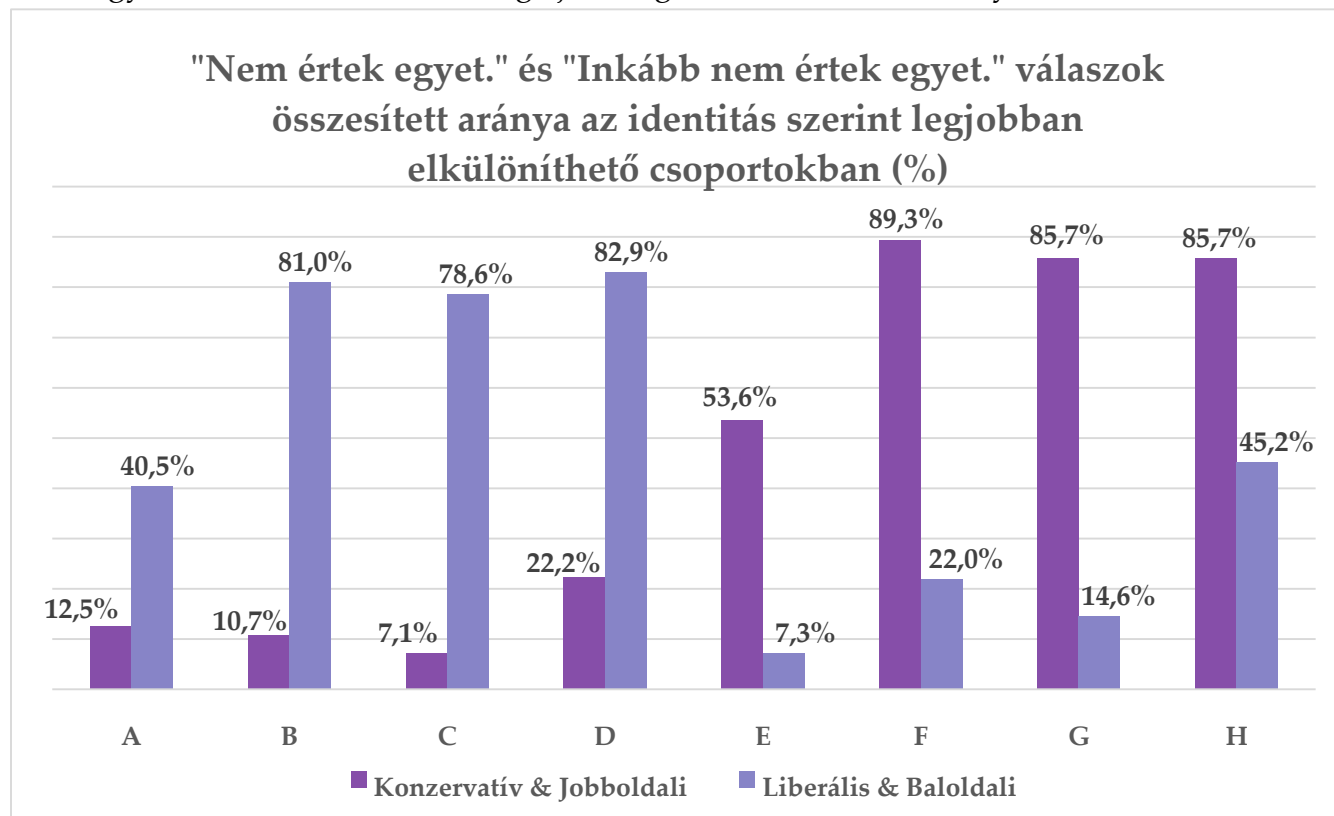
Ha a kérdésekre beérkezett válaszokat megosztjuk a már alkalmazott identitáscsoportok alapján, akkor megszűnik az egységesnek vélt kép.

Szembevetendő, hogy az a) állításon kívül nincs egyetértés a két csoport között. Míg a „konzervatív és jobboldali” oldalon az a); b); c) és d) válaszokban volt egyetértés, addig a „liberális és baloldali” halmazban az a); e); és g) állítások voltak a legegységesebbek. Figyelemreméltó, hogy a h) állítás, miszerint a menekült kérdés álprobléma, melyet a magyar kormány gerjeszt, 42,9

százalékos egyetértést váltott ki az utóbbi halmazban. Érdekes összefüggéseket fedezhetünk fel, ha az egyet nem értés oldaláról vizsgáljuk meg a válaszadók véleményét.

A magukat liberálisnak és baloldalinak valló kitöltők 81 illetve 78,6 százaléka nem ért egyet azzal, hogy a migráció veszélyeztetné a keresztény, illetve az európai kultúrát. Azok a kitöltők, akik a liberális és baloldali halmazba sorolták magukat, leginkább annak lehetőségét utasítják el, hogy nem létezik megfelelő integrációs módszer. A konzervatívok és jobboldaliak 89,3 százaléka értett egyet abban, hogy (f) a menekült-helyzet nem egy lehetőség, amely megoldhatja a demográfiai és munkaerőhiányból eredő problémákat. Szintén magas elutasítottság kísérte a g) és a h) állítást.

Semleges választ a „konzervatív és jobboldali” halmazba tartozók kevesebbszer adtak, mint a másik halmazba soroltak. A „liberális és baloldali” önbesorolású hallgatók leginkább az f) kérdés irányában mutatkoztak semlegesnek, míg a „konzervatív és jobboldali” hallgatók az e) állítással kapcsolatban.

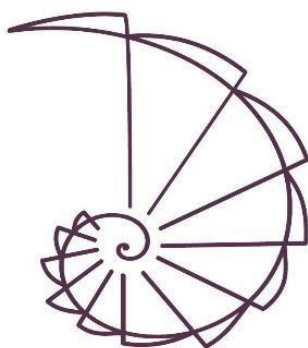
ZÁRÓ GONDOLATOK

Kvantitatív elemzés révén a fő célunk a kapott adatok bemutatása, értelmezése volt. Hangsúlyoznánk, hogy az eredmények természetesen nem általánosíthatók az egyetem hallgatóságára, pusztán a beérkező adatok rendszerét, összefüggéseit mutatják meg, ugyanakkor alkalmasak arra, hogy képet kapjunk a kérdés komplexitásáról.

PROKON

Kutató és Elemző Társaság

VASÁRNAPI BOLTZÁR: IDEOLÓGIAI KÉRDÉS

AZ ELTE ÁJK HALLGATÓINAK KÖRÉBEN VÉGZETT
KÖZVÉLEMÉNY-KUTATÁS KVANTITATÍV ELEMZÉSE

Klesch Dávid Barnabás, Krisztel Renáta, Radics Gergő

2016. április 18.

VASÁRNAPI BOLTZÁR: IDEOLÓGIAI KÉRDÉS

AZ ELTE ÁJK HALLGATÓINAK KÖRÉBEN VÉGZETT KÖZVÉLEMÉNY-KUTATÁS KVANTITATÍV ELEMZÉSE

ÖSSZEGZÉS

A PROKON Kutató és Elemző Társaság 2016. április 14. és 17. között végzett közvéleménykutatást az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam-, és Jogtudományi Kar hallgatóinak körében. A kérdőív kitöltése online formában történt, és közel 430 hallgató szolgáltatott felhasználható adatot.

A begyűjtött adatok első olvasatánál szembetűnő volt, hogy a többség üdvözölte a vasárnapi boltzár eltörlését. A felszín szemrevétele után azonban kiderült, hogy a kérdés megítélése sokkal inkább változik a politikai és ideológiai önbesorolás kapcsán, mint bármilyen más tényezőnél. A kitöltők neme, életkora (lévén, hogy egyetemisták körében mértünk) és az általuk végzett szak nem szolgált specifikumként a kutatás tárgyának megítélése szempontjából.

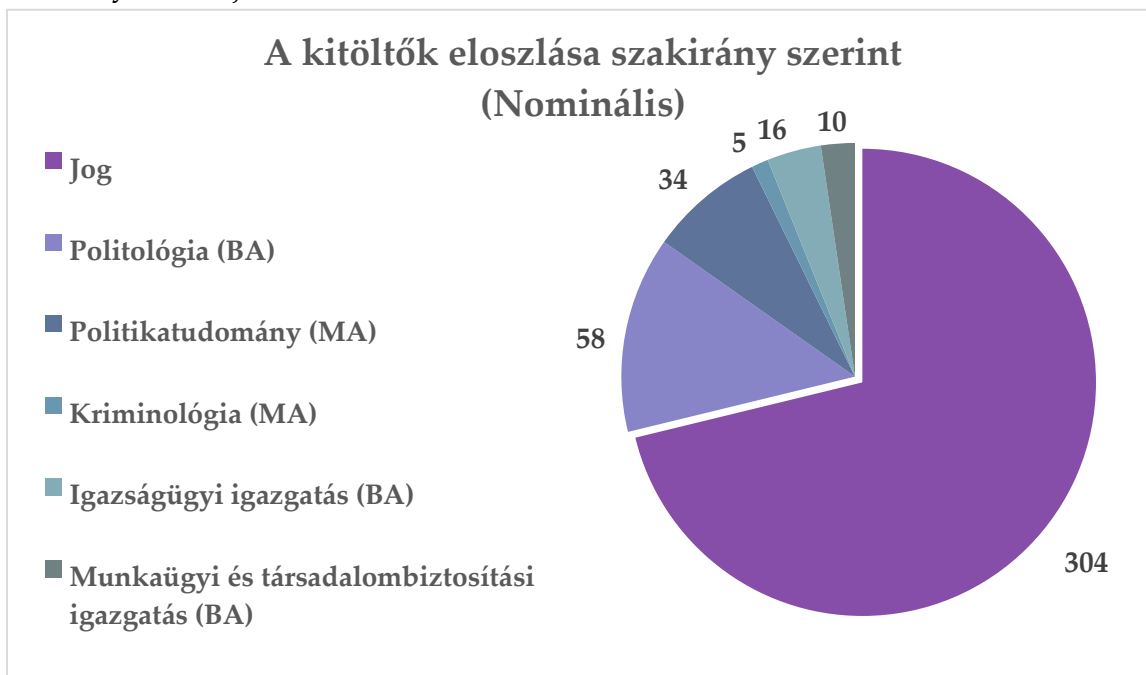
Éppen ezért elemzésünk - miután bemutatja a kitöltők halmazát - az ideológiai és a politikai önbesorolás kapcsán igyekszik körüljárni a vasárnapi boltzár kérdését. Látható lesz, hogy a magukat liberálisabbnak valló hallgatótársaink szinte teljes mértékben üdvözlöik a boltzár eltörlését, míg a konzervatívabbak körében, közel a fele válaszoló „nem”, vagy „inkább nem” ért egyet a törvény visszavonásával. Hasonló különbségeket fedeztünk fel a bal-jobb skálával kapcsolatban is, igaz itt az álláspontok közelebb álltak egymáshoz.

Míg a konzervatívok közel negyede jelölte meg a „Fontosnak tartom, hogy a családok együtt töltsék a vasárnapot, és ezt elősegítette a vasárnapi boltzár.” állítást, mint azt, amivel leginkább egyetért, a liberálisok körben ez csupán 4,1 százalék volt.

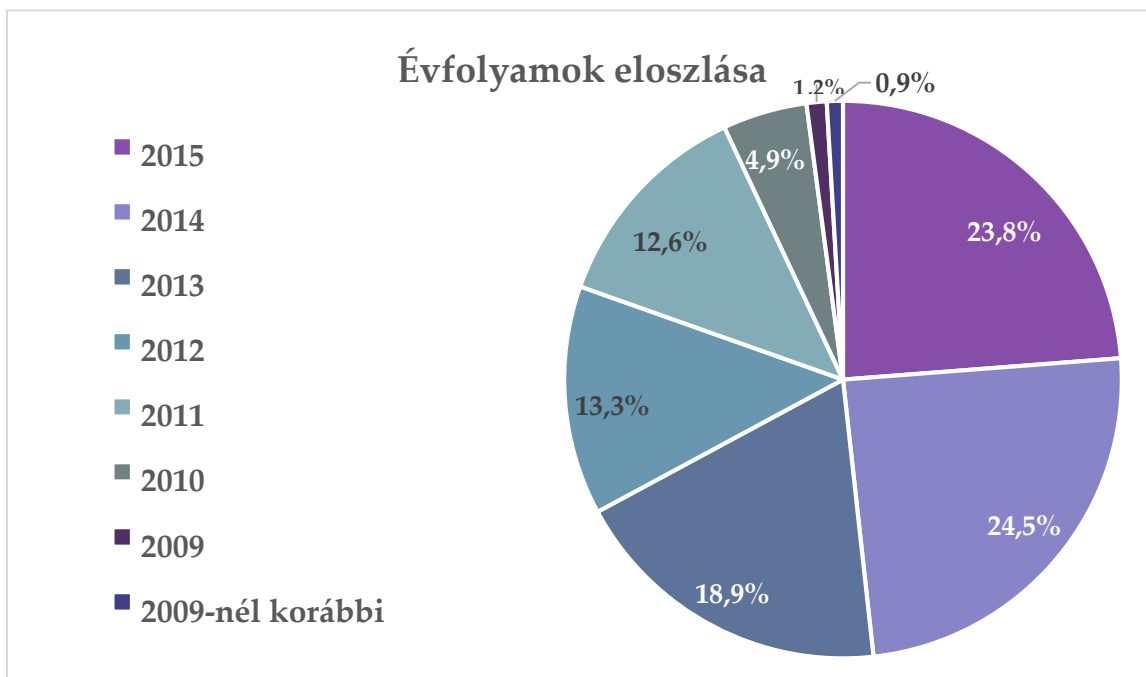

A KITÖLTŐK RÉSZLETES ELOSZLÁSA

A kérdőív online terjesztése során az ELTE ÁJK-n tanuló hallgatók hivatalos Facebook csoportjait vettük igénybe, így egyszerre tudtuk megszólítani a nappali-, és a levelezőképzésen résztvevő joghallgatókat, a BA és az MA szakos politológusokat, a kriminológusokat, az igazságügyi igazgatást tanulókat, valamint a munkaügyi és társadalombiztosítási igazgatás BA képzésen hallgatóit. Az így beérkező válaszok alapján elmondható, hogy a joghallgatók (mely csoportba egyszerre tartoztak a levelező és az osztatlan nappali képzésen résztvevők) képezték a legnagyobb arányt, 71,2 százalékot. A politológiát (beleértve a politikatudományt) hallgatók összesen 21,6 százalékot tettek ki. A legkevesebb beérkező válasz a kriminológus hallgatóktól érkezett. Arányuk a teljes mintában mindösszesen 1,2 százalék.

Az évfolyamok közötti arányos megoszlást tekintve elmondható, hogy a 2015-ös és a 2014-es - tehát időrendben a legújabbak - voltak a legaktívabbak. A 2015-ös évfolyam aránya így 23,8 százalék, míg a 2014-esé 24,5 százalék volt. Észrevehető, hogy a 2014-es évfolyam után folyamatos csökkenést tapasztalhatunk a kitöltésszámban. A kérdőív legfiatalabb kitöltői 19 évesek voltak, a legidősebb pedig 50 éves. A 19 és 25 év közötti korosztály a kitöltések több mint 82 százalékát adta. A kitöltők többsége nő volt, arányuk 55,4 százalékot tett ki a teljes mintából.

HALLGATÓK KAPCSOLATA A VASÁRNAPI BOLTZÁRRAL

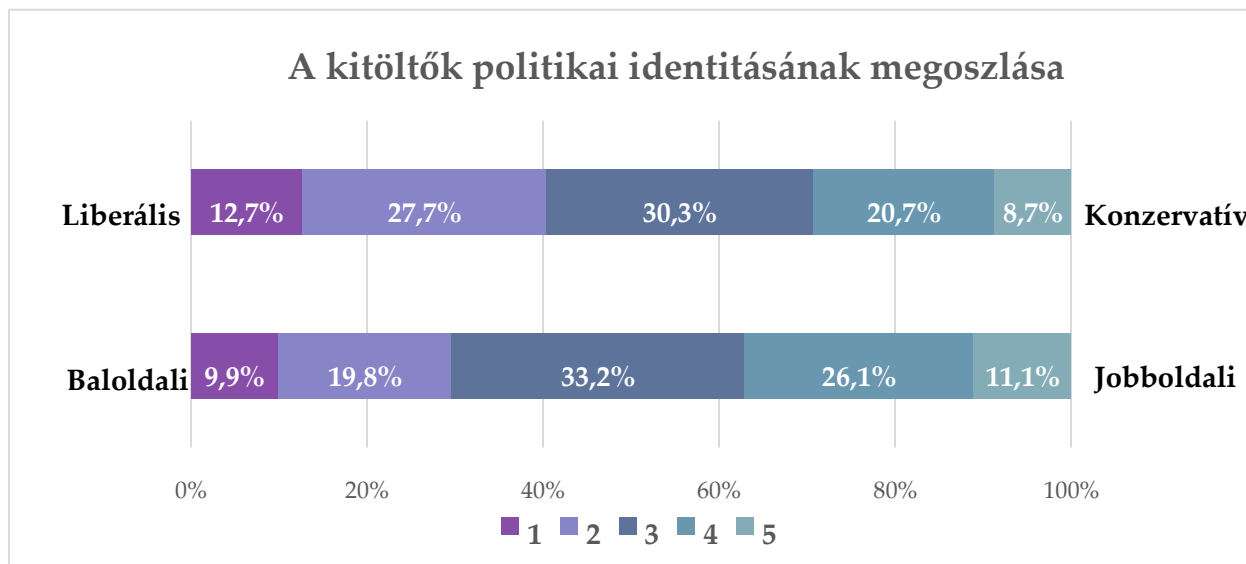
A téma aktualitását a magas kitöltésszám mellett az is jelzi, hogy a megkérdezettek 98,5 százaléka igennel felelt a „Hallottál arról, hogy a kormány javaslatára az országgyűlés visszavonta a vasárnapi boltzárról szóló törvényt?” kérdésre. A joghallgatók 64,5 százaléka tudta, hogy a KDNP terjesztette be a vasárnapi boltzárt tartalmazó törvényjavaslatot. Ez az arány a politológiával foglalkozóknál valamivel magasabb, 71,1 százalék volt. A teljes mintát vizsgálva látható, hogy a kitöltők 64,8 százalékban tudták a helyes választ a kérdésre.

Az MSZP politikai teljesítményére mutat rá, hogy a megkérdezettek 83,2 százaléka jelölte meg a szocialista pártot, mint a *vasárnapi boltzár megszüntetését legaktívabban szorgalmazó ellenzéki erőt*. A második helyen ettől jóval lemaradva a Demokratikus Koalíció áll 4,2 százalékkal.

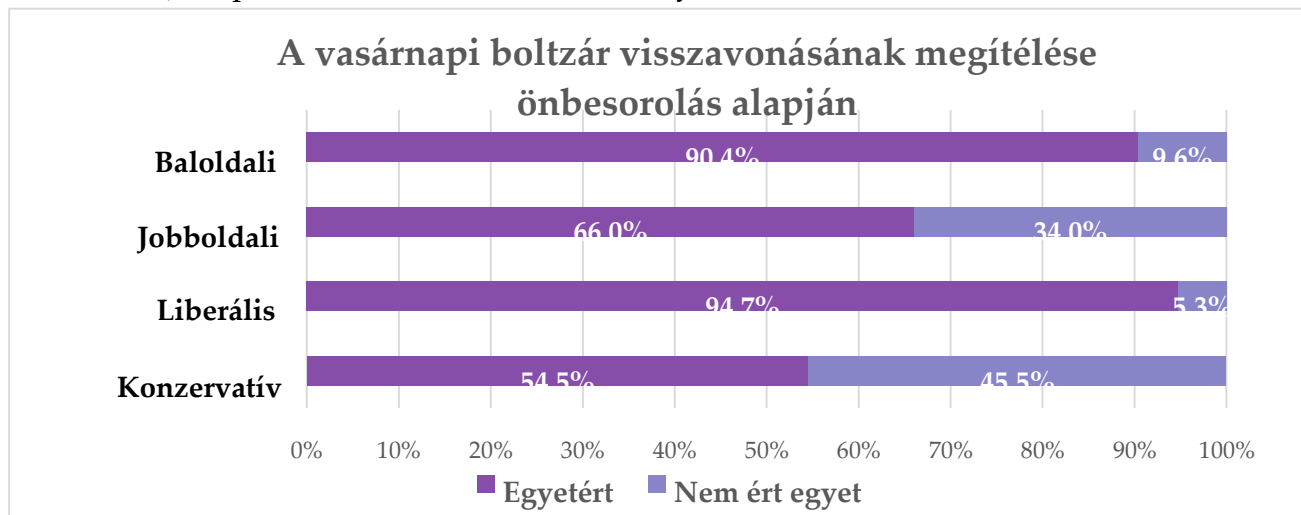
A PROKON által összeállított kérdőívben két kérdés vonatkozott a kitöltő politikai identitására. A két kérdés olyan ötfokozatú skálákat jelölt melyek végpontjai „liberális”-„konzervatív”, illetve „baloldali”-„jobboldali” voltak. Értelmeszerűen a skála közepén elhelyezkedő harmas érték képviseli a semlegességet a felsorolt értékek körében. Az elemzésnek nem célja meghatározni a két értékpár pontos jelentését a hallgatók körében. Axiomaként kezeljük, hogy

társadalmi szinten irányítúként, identitásformálóként jelenlévő fogalmak – még ha komplexek is – hasonló jelentést, érzületet hordoznak valamennyiünk körében.

Ugyan a válaszadók többsége egyetértett a vasárnapi boltzár megszüntetésével (az erre vonatkozó kérdésre érkező „igen” és „inkább igen” válaszok összesen 80,3 százalékot értek el), de komoly különbségeket észlelhetünk a politikai identitás megosztása mentén. A magukat konzervatívnak soroló (tehát az erre vonatkozó kérdésre 4-es és 5-ös választ adó) hallgatók 45,5 százaléka nem értett egyet a boltzár megszüntetésével, míg a liberálisok között (1-es és 2-es választ adók) csupán 5,3 százalék volt ez az arány.

A bal-jobb politikai skálán történő önbesorolás alapján is hasonló, de mérsékeltebb különbséget fedezhetünk fel. A magukat baloldalinak (10. kérdés: 1-es és 2-es válasz) soroló hallgatók körében a visszavonás pozitív megítélése 90,4 százalékos volt, míg a magukat a jobboldalinak vallók között (10. kérdés: 4-es és 5-ös válasz) ennél mérsékeltebb, 66 százalék volt ez az arányszám.

Kérdőívünk utolsó kérdésében megfogalmaztunk hét olyan állítást, amelyek közül a hallgatóknak egyet kellett kiválasztani, abból a szempontból, hogy melyikkel értenek leginkább egyet.

Ezek az állítások a következők:

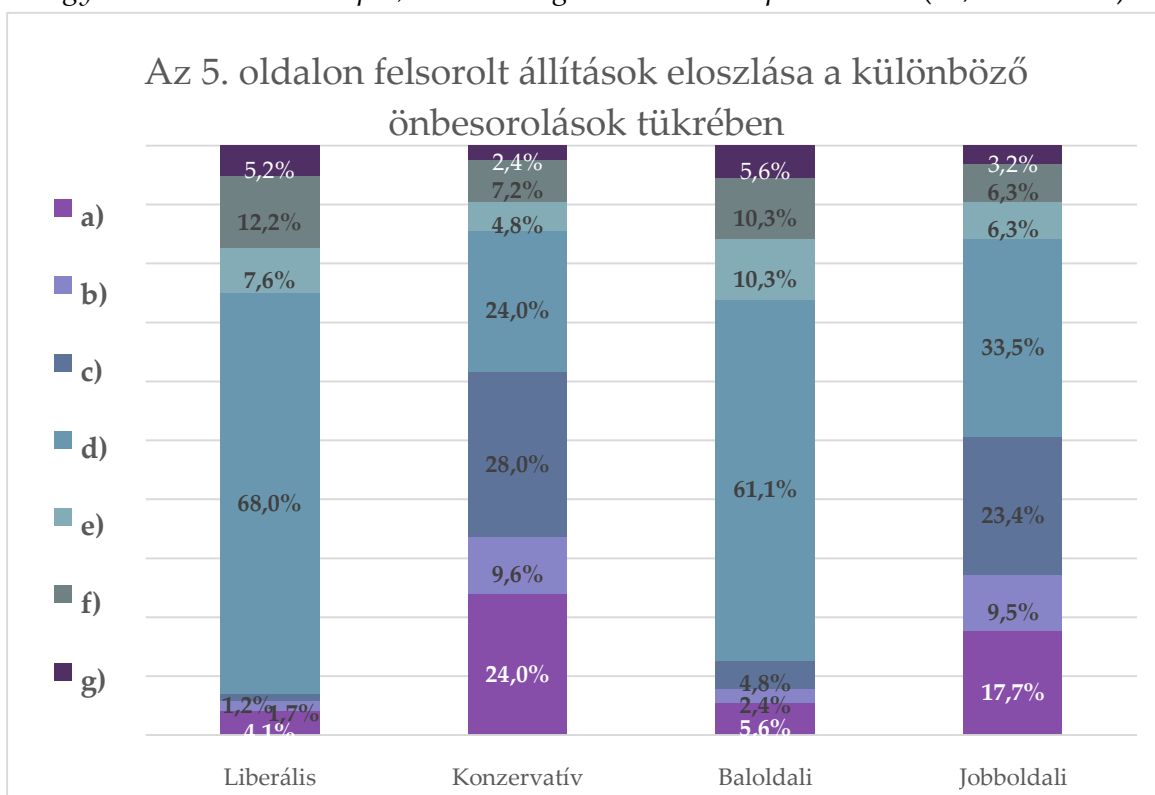
- a) *Fontosnak tartom, hogy a családok együtt töltsék a vasárnapot, és ezt elősegítette a vasárnapi boltzár.*
- b) *Sajnálom a kereskedelemben dolgozókat, hogy vasárnap is dolgozniuk kell.*
- c) *Az elmúlt egy évben is meg tudtam oldani a bevásárlást, nem igazán korlátozott az intézkedés.*
- d) *Nem szeretem, ha az állam korlátozza a hétvégi lehetőségeimet, így a vásárlást.*
- e) *Az életvitelem miatt leginkább vasárnap lenne időm a vásárlásra.*
- f) *Sok más szakmában is dolgozni kell vasárnap, így a kereskedelemben dolgozókkal sem kell kivételezni.*
- g) *A vasárnapi boltzár intézkedése egyenlőtlen feltételeket teremt a hazai és a külföldi vállalatok számára.*

Látható, hogy az állítások között egyszerre találhatók meg a vasárnapi boltzár mellett és ellen megfogalmazott érvek. A d) válasz a teljes mintán vizsgálva 48,6 százalékos válaszarányt ért el. Második helyen, ettől jóval lemaradva a c) választ találjuk 12,6 százalékkal. A harmadik helyen az e) és az f) válasz osztozik 10,5 százalékkal. Utolsó helyen a g) válaszáé 3,7 százalékkal.

Árnyaltabb képet kapunk, ha a politikai és ideológiai önbesorolás mentén vizsgáljuk meg a kapott válaszokat. Míg a liberálisok és a baloldaliak körében a d) válasz 68, illetve 61,1 százalékban került megjelölésre, addig ez a válasz a konzervatívok és a jobboldaliak körében csupán 24, illetve 33,5 százalékot kapott.

Ezzel párhuzamosan a magukat konzervatívnak soroló hallgatók körében a d) válasz helyett a c) válasz kapta a legtöbb szavazatot, sőt az a) válasz ugyanannyi jelölést kapott, mint az állami korlátozással kapcsolatos válasz. A magukat jobboldalinak sorolók körében megőrizte vezető szerepét a „Nem szeretem, ha az állam korlátozza a hétvégi lehetőségeimet, így a vásárlást.” (33,5 százalék) válasz, de a második és harmadik helyre felkerült „Az elmúlt egy évben is meg tudtam oldani a bevásárlást, nem igazán korlátozott az intézkedés.” (23,4 százalék) és a „Fontosnak tartom, hogy a családok együtt töltsék a vasárnapot, és ezt elősegítette a vasárnapi boltzár.” (17,7 százalék).

Azok körében, akik középre sorolták magukat mind a liberális-konzervatív, mind a baloldali-jobboldali skálán a d) válasz 37,7 százalékot kapott. Az általuk leggyakrabban jelölt állítások közé felkerültek a „Az életvitelem miatt leginkább vasárnap lenne időm a vásárlásra.” (21,7 százalék) és a „Sok más szakmában is dolgozni kell vasárnap, így a kereskedelemben dolgozókkal sem kell kivételezni.” (18,8 százalék). A magukat középre helyezők körében az átlagnál magasabb volt a visszavonás támogatása, 85,5 százalékos.

ZÁRÓ GONDOLATOK

Kvantitatív elemzés révén a fő célunk a kapott adatok bemutatása, értelmezése volt. Hangsúlyoznánk, hogy az eredmények természetesen nem általánosíthatók az egyetem hallgatóságára, pusztán a beérkező adatok rendszerét, összefüggéseit mutatják meg, ugyanakkor alkalmasak arra, hogy képet kapjunk a kérdés komplexitásáról.